

2017-2018 ÖĞRETİM YILI ANALİZ 4 DERSİ
ARASINAV SORULARIN ÇÖZÜMÜ

1) $y = -x$ doğrusu üzerindeki $(x, -x)$ noktalarında $f(x,y)$ fonksiyonu tanımsızdır, çünkü her $x \in \mathbb{R}$ için

$$f(x, -x) = \frac{x(-x)^3}{x^3 + (-x)^3} = \frac{-x^4}{0}$$

dir. Yine $(0,0)$ noktasının her ε -civarı $(\varepsilon/2, -\varepsilon/2)$ gibi en az bir noktayı içerdiğinden, bu ε -civarda $f(x,y)$ tanımsızdır.

Sonuç olarak $f(x,y)$ fonk. $A = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : y \neq -x\}$ üzerinde süreklidir, \mathbb{R}^2 üzerinde süreksizdir.

2) $(x,y) \neq (0,0)$ olmak üzere

$$f_x(x,y) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h,y) - f(x,y)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\ln((x+h)^2 + y^2) - \ln(x^2 + y^2)}{h}$$

(L'Hopital için)

$$= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{2(x+h)}{(x+h)^2 + y^2} - 0}{1} = \frac{2x}{x^2 + y^2}$$

$$f_y(x,y) = \lim_{k \rightarrow 0} \frac{f(x,y+k) - f(x,y)}{k} = \lim_{k \rightarrow 0} \frac{\ln(x^2 + (y+k)^2) - \ln(x^2 + y^2)}{k}$$

(k için L'Hopital)

$$= \lim_{k \rightarrow 0} \frac{\frac{2(y+k)}{x^2 + (y+k)^2}}{1} = \frac{2y}{x^2 + y^2}$$

3) $A = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : 1 \leq x \leq 5\} \subset \mathbb{R}^2$ alt kümesi sınırsızdır, çünkü her $M > 1$ için $(1, \sqrt{M^2 - 1} + 1) \in A$, $\exists m$ dir, $\| (1, \sqrt{M^2 - 1} + 1) \| = \sqrt{1^2 + (\sqrt{M^2 - 1} + 1)^2} = \sqrt{M^2 + 2\sqrt{M^2 - 1} + 1} > M$ dir.

A sınırsız olduğuna için kompakt değildir.

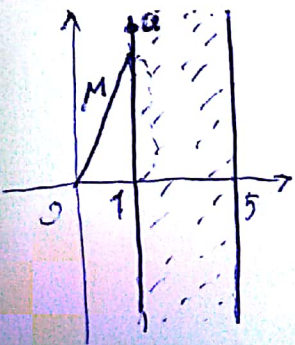
Yine herh. bir $(x,y), (a,b) \in A$ için

$$t(x,y) + (1-t)(a,b) = (tx + (1-t)a, ty + (1-t)b) \in A$$

olur, çünkü $1 \leq x \leq 5$ ve $1 \leq a \leq 5$ oldu için

$$1 \leq tx + (1-t)a \leq 5 \text{ olur.}$$

0 halde A ekrisel bağlantılı, dolayısıyla bağlantılıdır.

$B = \{(x, y) \in \mathbb{Q}^2 : 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 1\}$ kümesi kapalı değildir, çünkü her $n \in \mathbb{N}$ için

$$x_n = \frac{1}{3} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \in \mathbb{Q} \wedge x_n \in [0, 1]$$

olup, $x_n = y_n$ alınırsa

$$(x_n, y_n) \in B$$

olur ve $\lim_{n \rightarrow \infty} (x_n, y_n) = \left(\frac{e}{3}, \frac{e}{3}\right) \notin B$ çıkar, böylece $\left(\frac{e}{3}, \frac{e}{3}\right) \in B'$ olduğundan B kapalı değildir. Sonuçta B kompakt değildir.

B kümesi bağlantılı değildir, çünkü $U = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x < \frac{\sqrt{2}}{2}\}$, $V = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x > \frac{\sqrt{2}}{2}\}$ kümeleri \mathbb{R}^2 'de açık kümeler olup,

$B \cap U \neq \emptyset$, $B \cap V \neq \emptyset$, $U \cap V = \emptyset$ ve $B \subset U \cup V$ dir (burada $\sqrt{2}/2 \notin \mathbb{Q}$ olduğuna dikkat ediniz).

4) $\lim_{(x, y) \rightarrow (a, b)} y = b \Leftrightarrow \forall \varepsilon > 0, \exists \delta > 0 \Rightarrow 0 < \|(x, y) - (a, b)\| < \delta$
 ise $|y - b| < \varepsilon$.

$$0 < \|(x, y) - (a, b)\| = \sqrt{(x-a)^2 + (y-b)^2} < \delta \Rightarrow |y-b| < \delta = \varepsilon.$$

5) $\frac{\partial f}{\partial r} = \frac{\partial f}{\partial x} \cdot \frac{\partial x}{\partial r} + \frac{\partial f}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial r} = (2xy)(\cos\theta) + (x^2 + 2y)\sin\theta$
 $= 2r^2 \cos^2\theta \sin\theta + (r^2 \cos^2\theta + 2r \sin\theta)\sin\theta$
 $= 3r^2 \cos^2\theta \sin\theta + 2r \sin^2\theta$

$$\frac{\partial f}{\partial \theta} = \frac{\partial f}{\partial x} \cdot \frac{\partial x}{\partial \theta} + \frac{\partial f}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial \theta} = (2xy)(-r \sin\theta) + (x^2 + 2y)(r \cos\theta)$$

$$= -2r^3 \sin^2\theta \cos\theta + r^3 \cos^3\theta + 2r^2 \cos\theta \sin\theta.$$

6) $\Theta: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $\Theta(x,y) = 0$, $\forall (x,y) \in \mathbb{R}^2$.

Yani Θ sıfır fonk. o.cü

$$\begin{aligned} f(x,y) - f(0,0) &= Df(0,0)(x,y - (0,0)) + \varphi(x,y) \\ &= \Theta(x,y) + (x^2+y^2) \sin \frac{1}{\sqrt{x^2+y^2}} \end{aligned}$$

Yazılığında $\Theta \in L(\mathbb{R}^2, \mathbb{R})$ ve

$$\begin{aligned} \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \varphi(x,y) &= \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \left(\sqrt{x^2+y^2} \cdot \frac{\sin(1/\sqrt{x^2+y^2})}{(1/\sqrt{x^2+y^2})} \right) \\ &= 0 \cdot 0 = 0. \end{aligned}$$

Θ hâlinde f , $(0,0)$ de dif. biter.

Eğer $(a,b) \neq (0,0)$ ise $\varphi(x,y) = f(x,y) - f(a,b)$ alınırsa, yine istenene ulaşılır, yani f , (a,b) de diferansiyel-kenabilir olur.

$$7) a_n = \left(\frac{1}{\pi^n}, \frac{\cos^3 n}{3^n}, \frac{1}{n^3} \right) \text{ t\u00fcn}$$

$$(a_n^1) = \frac{1}{\pi^n} \rightarrow 0, \quad (a_n^2) = \frac{\cos^3 n}{3^n} \rightarrow 0 \quad \&$$

$$(a_n^3) = \frac{1}{n^3} \rightarrow 0 \text{ olup } (a_n) \rightarrow (0, 0, 0) \text{ dir.}$$

Gezelen $\forall \varepsilon > 0$ t\u00fcn $\forall n \geq n_0$ oldu\u011fa

$$\| a_n - (0, 0, 0) \| = \sqrt{\frac{1}{\pi^{2n}} + \frac{\cos^6 n}{3^{2n}} + \frac{1}{n^6}}$$

$$\leq \sqrt{\frac{1}{3^{2n}} + \frac{1}{3^{2n}} + \frac{1}{n^6}}$$

$$\leq \sqrt{\frac{3}{3^{2n}}} = \frac{\sqrt{3}}{3^n} \leq \frac{\sqrt{3}}{3^{n_0}} < \varepsilon \Rightarrow$$

$$3^{n_0} > \frac{\sqrt{3}}{\varepsilon} \Rightarrow n_0 > \log_3 \frac{\sqrt{3}}{\varepsilon} \text{ alınabilir.}$$

-4-

$$8) L(x, y) = Df\left(2, \frac{\pi}{6}\right) \left((x, y) - \left(2, \frac{\pi}{6}\right) \right) + f\left(2, \frac{\pi}{6}\right).$$

$$f\left(2, \frac{\pi}{6}\right) = \frac{e^4}{2} \quad \text{ve}$$

$$Df\left(2, \frac{\pi}{6}\right) \left((x-2, y-\frac{\pi}{6}) \right) = J_{(2, \pi/6)}(f) \cdot \begin{bmatrix} x-2 \\ y-\frac{\pi}{6} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} f_x(2, \pi/6) & f_y(2, \pi/6) \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x-2 \\ y-\pi/6 \end{bmatrix}$$

$$f_x(x, y) = 2e^{2x} \sin y, \quad f_y(x, y) = e^{2x} \cos y.$$

$$f_x\left(2, \frac{\pi}{6}\right) = e^4, \quad f_y\left(2, \frac{\pi}{6}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} e^4.$$

$$Df\left(2, \frac{\pi}{6}\right) \left((x, y) - \left(2, \frac{\pi}{6}\right) \right) = \begin{bmatrix} e^4 & \frac{\sqrt{3}}{2} e^4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x-2 \\ y-\frac{\pi}{6} \end{bmatrix} \\ = e^4(x-2) + \frac{\sqrt{3}}{2} e^4(y-\frac{\pi}{6}).$$

Sonuç olarak

$$L(x, y) = \frac{e^4}{2} + e^4(x-2) + \frac{\sqrt{3}}{2} e^4(y-\frac{\pi}{6}).$$